

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2004/34

Karar Sayısı : 2008/94

Karar Günü : 17.4.2008

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Balıkesir İş Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 2.9.1971 günlü, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'nun Ek 20. maddesinin 24.7.2003 günlü, 4956 sayılı Yasa ile eklenen üçüncü fıkrasının 22.01.2004 günlü, 5073 sayılı Yasanın 15. maddesiyle değiştirilen birinci tümcesinin, Anayasanın 2., 18., 49., 55., 60., 65. ve 73. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

T.C. Emekli Sandığından emekli olduktan sonra kendi adına ve hesabına bağımsız olarak serbest meslek faaliyeti icra etmeye başlayan ve bu nedenle Bağ-Kur'a "sosyal güvenlik destek primi" ödemek yükümlülüğü ile karşılaşan kişinin açtığı davada ileri sürülen itiraz konusu kuralın Anayasaya aykırılığı savını ciddi bulan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

II - İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir.

"A- İptali istenen yasa Anayasanın 2. maddesine aykırıdır:

İptali istenen 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununda Değişiklik Yapan ve 02.08.2003 tarih ve 25187 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 4956 sayılı Kanunun 44. maddesiyle; Kanunun Ek 20. maddesine üçüncü fıkra olarak eklenen hüküm yasalaşarak yürürlüğe girmiştir.

Maddenin başlangıç kısmında yer alan Diğer Sosyal Güvenlik Kanunlarına göre yaşlılık ve maluliyet aylığı bağlananlardan ibaresi, maddenin bütünü içinde dikkate alındığında Anayasanın 2., 73. ...maddelerine aykırı bulunmaktadır. Maddenin sonuna konulmuş bulunan "Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/05/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz." hükmü bu kesintinin herhangi bir nedeni bulunmadığını ifade etmektedir.

Anayasanın 2. maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti... sosyal bir hukuk Devletidir.

Doktrinde ve Anayasa Mahkemesi'nin birçok kararında belirtildiği gibi;

"Hukuk devleti, bütün işlem ve eylemlerinin hukuk kurallarına uygunluğunu başlıca geçerlik koşulu bilen, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına saygı duyarak bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, Anayasa ve hukuk kurallarına bağlılığa özen gösteren, yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da uymak zorunda olduğu temel hukuk ilkeleri ile Anayasanın bulunduğu bilinci olan devlettir."

Hukuk devletin temel özelliği, bütün vatandaşlar, hatta -vatandaş olmasa bile- ülkesindeki tüm insanlara hukuki güvence sağlamasıdır.

Gerekçesi tam olarak açıklanmayan ve sadece Devletin otoritesine dayanarak vatandaşından karşılıksız olarak alınan her türlü vergi resim harç ve sair talepler, hukuk devleti ilkesi ile birleşemez.

B- İptali istenilen yasa maddesi Anayasanın 73. maddesine aykırıdır:

Anayasanın 73. maddesi:

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı maliye politikasının sosyal amacıdır.

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Anayasamız, devletçe konulan vergi resim harç ve benzeri mali yükümlülüklerde adaletli ve dengeli bir dağılımı öngörmektedir. Oysa konulan prim mükellefiyeti adaletli olmadığı gibi devletin açığını kapatmak üzere düzenlenmiş ve sosyal bir amaca yönelik bulunmayan bir mükellefiyettir.

Yasanın Hükümet tasarısının genel gerekçesi aynen şöyledir:

"Görüldüğü gibi, Kurum başlangıcından itibaren birçok olumsuzluğu bünyesinde taşıyan hatalı bir zemin üzerine oturtulmuştur. Acil önlemler alınmadığı takdirde, Bağ-Kur'un finansman açıkları artarak devam edecektir. Bu nedenle, Kurumun gelir ve giderlerini düzenleyici ve prim tahsilatını artırıcı bir dizi tedbirin hem 1479 sayılı Kanunda hem de 2926 sayılı Kanunda yapılacak değişikliklerle yürürlüğe konulması bir zorunluluk halini almıştır."

Yasanın Hükümet tasarısının genel gerekçesinde belirtilen husus, ileride bir eşitliğin teessüs etmesine değil, tamamen kuruma gelir sağlamaya yönelik olduğu görülmektedir.

Bu gerekçeye bir ölçüde katılmak mümkündür. Ancak bunun, hukuk ve sosyal devlet ilkeleri içinde uygulanması gerekeceği düşünülmektedir. Kuruma gelir sağlamak amacıyla sigortalılığın yaygınlaştırılması, sosyal güvenlik şemsiyesinin genişletilmesi ve kaçak sigortalılığın önlenmesi yollarına gidileceği yerde, en kolay yol seçilmiş ve karşılıksız, hiçbir risk göze alınmadan vatandaşın prim kesilmesi yolu tercih edilmiştir.

Zira maddenin son kısmında yer alan; "Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/05/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz." hükmü bu kesintilerin hiçbir karşılığı olmadığını açıkça

göstermektedir.

B- İptali istenen yasa maddesi Anayasanın 18. maddesine aykırıdır

Anayasamızın 18. maddesi açıkça angaryayı yasaklamıştır.

İptali istenen maddenin bütünü içinde yapılan düzenleme Anayasanın “Angarya yasağına” aykırılık teşkil etmektedir.

Yasa koyucu, davacıya dayanışma destek primi ödeme zorunluluğu getirirken bunun hiçbir karşılığı olmadığını, sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyeceğini toptan ödeme olarak iade edilmeyeceğini, sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmayacağını.” Belirtmektedir. Yani karşılıksız bir paranın tahsili söz konusudur. Yasa kendi lafzı içinde davacıdan prim tahsil edeceğini ancak bunun hiçbir şekilde karşılanmayacağını, karşılığında bir hizmet veya müteakabil bir semere hakkı tanınmayacağını açıkça belirtmiştir. Bunun Anayasanın angarya kavramı içinde olduğu ve açıkça yasaklanmış bulunduğu düşünülmüştür.

C- İptali istenen yasa maddesi Anayasanın 49, 60, 65. maddelerine aykırıdır.

Madde 49- Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Madde 60 - Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

Madde 65 - (Değişik madde: 03/10/2001 - 4709 S.K./22. md.)

Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek mali kaynaklarının yeterliliğı ölçüsünde yerine getirir.

Anayasa, bu düzenlemeleri ile, Devletin, sosyal Devlet yönünü açığa çıkarmış ve Devletin çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek ve çalışanları korumak için düzenlemeler yapmak ve gerekli teşkilatları kurmak görevini belirtmektedir.

Oysa, yapılan bu yasal düzenleme ile Devlet, işin sosyal boyutunu ihmal ederek, adeta emekli olarak çalışanları cezalandırma yoluna gitmektedir. Ayrıca yasa ile Devlet prim almasına karşın, Anayasa tarafından kendisine verilen ve yukarıda sayılan görevlerini yapmayacağını maddenin sonunda açıkça belirtilmiştir.

Emekli Sandığının şimdilik, yaşlılık aylığı alıp ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlardan sosyal destek primi kesilmesi konusunda bir uygulaması yoktur. Ancak böyle bir uygulamanın başlaması ile davacının bu kez iki kuruma birden ödeme yapmak zorunluluğunda bırakılacaktır. BAĞ-KUR’u güçlendirmek için SSK ve Emekli Sandığı emeklilerinden kesinti yapılması Anayasaya aykırıdır. SSK emeklileri kendi kurumlarına sosyal destek primi ödemektedirler. Bu uygulama ile birde BAĞ-KUR’a ödeme yapmaktadırlar. Emekli Sandığının da bu uygulamaya geçmesiyle, müvekkilimizin, bu defa iki kuruma birden DDP ödemesi söz konusu olacaktır.

Nitekim, Yasada meslek ayrımı yapılmamış, sadece Diğer Sosyal güvenlik Kanunlarına göre yaşlılık ve maluliyet aylığı bağlananlardan ibaresi konulmuştur. SSK dan emekli olan bir avukat serbest çalışmasına devam etmekte ise, kendi kurumuna diğer işçiler gibi dayanışma destek primi öder. Ancak maddenin devamında gelen, ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, ibaresi ile, bu defa bu avukatın kendi kurumu yanında bir de Bağ-Kur’a mükerrer prim ödemesi söz konusu olacaktır.

Bunun “sosyal adalet” ilkesine aykırı bir tutum olduğu mahkememizce dikkate alınmıştır.

Gerekçe bölümünde etraflıca anlatıldığı biçimde, davacı vekili tarafından ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddiası mahkememizde de ciddi bulunarak, Davacının bir kamu kurumunda eczacı olarak çalışmasından sonra TC Emekli Sandığından emekli olduğu, serbest meslek olarak kendi adına ve hesabına bağımsız olarak çalışmaya başlaması sonucu, Anayasaya aykırılığı iddia edilen Yasa Maddesi gereğı, kendi sosyal güvenlik Kurumundan farklı olan Bağ-Kur’a destek primi ödemek zorunda bırakıldığı, ödenen prim karşılığında Sağlık hizmeti, hizmetlerin birleştirilmesi ve hizmet artırımı gibi sosyal hak ve hizmetlerden yararlanamayacak olması, Evrensel Hukuk Kuralları, Anayasamızın temel prensiplerine aykırı olduğu, bu nedenle Anayasanın 153. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanunun 28/2 maddesi uyarınca; 4956 sayılı Kanunun 44. maddesiyle 1479 sayılı Kanunun Ek 20. maddesinin üçüncü fıkrası olarak eklenen “Diğer Sosyal güvenlik Kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı dolayısıyla gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden aybaşından itibaren çalışmalarının sona erdiği ay dahil bu kanunun 50. maddesine göre belirlenen 12. gelir basamağının % 10’u oranında Sosyal Güvenlik Destek Primi öderler” hükmünün Anayasanın 2, 18, 49, 55, 60, 65, 73. maddelerine aykırılığı nedeni ile iptali için ANAYASA MAHKEMESİNE BAŞVURULMASINA, verilecek karara kadar DAVANIN GERİ BIRAKILMASINA, KARAR VERİLMİŞTİR.”

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralı

2.9.1971 günlü, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu’nun iptali istenilen tümceyi de içeren “*Sosyal güvenlik destek primi*” başlıklı Ek 20. maddesi şöyledir:

“(Değişik birinci fıkra: 22/1/2004 - 5073/15 md.) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen çalışmalarına devam edenlerin veya daha sonra çalışmaya başlayanların, sosyal yardım zammı dahil tahakkuk eden aylıklarından, aylığın bağlandığı veya tekrar çalışmaya başlandığı tarihi takip eden aybaşından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil % 10 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir

Birinci fıkra hükmüne göre aylıklarından sosyal güvenlik primi kesilmesi gerekenlerden, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar çalışmaya başlayanlar ise çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlardan sosyal güvenlik destek primi, gecikmeli bildirimde bulunulan veya Kurumca tespit edilen tarihe kadar 53 üncü maddeye göre hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. Birikmiş

sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zamlarının ödenmemesi halinde aylıklardan yapılacak kesintiler aylık tutarının % 25'ini geçemez.

(Ek üçüncü fıkra: 24/7/2003-4956/44 md.) (Değişik birinci cümle: 22/1/2004-5073/15 md.) Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden ay başından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil, bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen onikinci gelir basamağının %10'u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler. Sosyal güvenlik destek primi ödemesi gerekenlerden bu Kanunun yayım tarihinden önce aylık bağlananlar Kanunun yayımını, daha sonra tekrar gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefi olanlar ise mükellefiyetin başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmak zorundadırlar. Bu süre içinde Kuruma yazılı bildirimde bulunmayanlar ile Kurumca tespit edilemeyenlerden sosyal güvenlik destek primi, 53 üncü maddeye göre hesaplanarak tahsil edilir.

Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.”

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasanın 2., 18., 49., 55., 60., 65. ve 73. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince, Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fazıl SAĞLAM ve A.Necmi ÖZLER'in katılmalarıyla 12.5.2004 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A - Kuralın Anlam ve Kapsamı

2.9.1971 günlü, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'nun Ek 20. Maddesinin 24.07.2003 günlü, 4956 sayılı Yasa ile eklenen üçüncü fıkrasının 22.01.2004 günlü, 5073 sayılı Yasanın 15. maddesiyle değiştirilen ve iptali istenilen birinci tümcesinde; *“Diğer sosyal güvenlik kanunlarına göre yaşlılık ve malullük aylığı bağlananlardan, 24 üncü maddenin (I) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlayanlar, çalışmaya başladıkları ayı takip eden ay başından itibaren, çalışmalarının sona erdiği ay dahil, bu Kanunun 50 nci maddesine göre belirlenen onikincigelir basamağının %10'u oranında sosyal güvenlik destek primi öderler.”* denilmektedir.

İtiraz konusu kural, Emekli Sandığı'ndan ya da Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan emekli olan ya da bu kurumlardan malullük aylığı alan kişilerin Bağ-Kur Kanunu'nun 24. maddesinin (I) numaralı bendinde belirtilen kapsamda çalışmaya başlamaları, -diğer bir ifadeyle, bağımsız olarak, kendi ad ve hesaplarına bir ticari faaliyet ya da serbest meslek faaliyetinde bulunmaları- halinde Bağ-Kur'a belli bir oranda sosyal güvenlik destek primi ödemelerine ilişkindir.

1479 sayılı Yasa'nın Ek 20. maddesi dört fıkradan oluşmaktadır. Maddenin birinci fıkrasında, Bağ-Kur Kanunu'na göre yaşlılık aylığı bağlananların çalışmalarına devam etmeleri halinde ödeyecekleri sosyal güvenlik destek primi konusu düzenlenmiştir. İkinci fıkrasında, yaşlılık aylığı olarak çalışmalarına devam eden Bağ-Kur emeklilerinin bu durumlarını belli süreler içinde Kuruma bildirmeleri yükümlülüğü düzenlenmiş ve buna uymayanlara uygulanacak yaptırımlara yer verilmiştir. İtiraz konusu tümceyi de içeren üçüncü fıkrasında ise, diğer sosyal güvenlik kurumlarından yaşlılık ya da malullük aylığı almakta olanların, Bağ-Kur Kanunu'nun 24. maddesi kapsamına giren bir işte çalışmaya başlamaları halinde ödemeleri gereken sosyal güvenlik destek primi konusu düzenlenmiştir. Son fıkrasında ise, “Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş süreler, bu Kanuna göre sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez, ödenen primler 39 uncu madde hükmüne göre toptan ödeme olarak iade edilmez ve bu sürelerle ilgili olarak 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.” hükmüne yer verilmiştir.

B - Anayasaya Aykırılık Sorunu

Başvuru kararında, 1479 sayılı Yasanın Ek 20. maddesinin itiraz konusu üçüncü fıkrası gereğince alınan sosyal güvenlik destek primi (SGDP) karşılığında sigortalıların herhangi bir sosyal sigorta yardımı alamadıkları, bu kesintinin herhangi bir nedeninin bulunmadığı, Devletin otoritesine dayanarak vatandaşından karşılıksız olarak aldığı her türlü vergi, resim, harç ve benzerlerinin hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmadığı; Anayasanın 73. maddesinde, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerde adaletli ve dengeli bir dağılımın öngörüldüğü; oysa konulan SGDP mükellefiyetinin adil olmadığı gibi, Devletin açığını kapatmak üzere getirildiği, SGDP'nin Bağ-Kur'un finansman açığı sorununa çözüm aramak amacıyla düzenlendiği, oysa finansman açığının kapatılabilmesi için yapılması gerekenin sigortalılığın yaygınlaştırılması, kaçak çalışmaların önlenmesi olduğu, Devletin en kolay yolu seçerek, karşılıksız olarak ve hiçbir risk üstlenmeden vatandaşın prim kesme yoluna gittiği, bunun adil olmadığı; SGDP alınması suretiyle karşılıksız bir paranın tahsil edildiği, bunların karşılığında bir hizmet veya bir semere hakkının tanınmadığı, bu durumun angarya yasağı içinde değerlendirilebileceği; bütün bu nedenlerle itiraz konusu yasa kuralının Anayasanın 2., 18., 49., 55., 60., 65. ve 73. maddelerine aykırı olduğu iddia edilmiştir.

Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesiyle toplum yaşamında eşitlik temeline dayanan adil bir hukuk

düzeni kurulması amaçlanmıştır. Sosyal güvenlik destek primi uygulamasıyla, çalışmaya devam ederek kazanç sağlayanlarla sağlamayanlar arasında adil bir dengenin kurulması amaçlanmaktadır.

Sosyal güvenlik destek primi, sosyal güvenlik kurumlarının mali yapılarının güçlendirilmesi ve böylece sosyal sigortacılık faaliyetinin sürdürülebilmesi amacıyla yöneliktir. SGDP uygulamasının sosyal güvenlik sistemi çerçevesinde değerlendirilmesi yapıldığında, emekli olan bir sigortalının işine devam etmesinin, hem istihdamı menfi yönde etkilediği, hem de sigortalı sayısının artmasını engellediği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, emekli olan kişilerin işlerini başkalarına devretmek suretiyle genç sigortalıların sisteme dahil olmalarını teşvik etmeleri, bu mümkün olmadığı takdirde, alınacak sosyal güvenlik destek primi ile sisteme katkılarının sağlanmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

İtiraz konusu yasa kuralında yer alan sosyal güvenlik primine ilişkin düzenleme, Anayasanın 60. maddesinde yer alan “*Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.*” şeklindeki anayasal düzenleme çerçevesinde değerlendirildiğinde; herkesin sosyal güvenlik hakkından yararlanabilmesi bakımından sosyal güvenlik kurumlarının mali yapılarının güçlendirilmesine ihtiyaç bulunduğu yadsınmaz. Bu bağlamda, itiraz konusu kuralın, Anayasanın 60. maddesinde sözü edilen tedbirler kapsamında değerlendirilmesi gerekir. Öte yandan, sosyal ve ekonomik haklar alanında Devlete yüklenen görevlerin, Anayasanın 65. maddesinde belirtildiği biçimde mali kaynakların yeterliliği ölçüsünde yerine getirilebileceği açıktır.

Sosyal güvenliğin sağlanabilmesi için sigortalıların katkısı zorunludur; fakat bu katkının adil ve ölçülü olması da gerekir. İtiraz konusu yasa kuralında olduğu gibi Bağ-Kur Kanunu’nun 50. maddesine göre belirlenen 12. gelir basamağının %10’u tutarındaki bir destek priminin adil ve ölçülü olmadığından söz edilemez.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, itiraz konusu yasa kuralı Anayasanın 2., 60. ve 65. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

İtiraz konusu kuralın Anayasanın 18., 49., 55. ve 73. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

VI - SONUÇ

2.9.1971 günlü, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu’nun ek 20. maddesinin 24.7.2003 günlü, 4956 sayılı Yasa’nın 44. maddesiyle eklenen üçüncü fıkrasının, 22.1.2004 günlü, 5073 sayılı Yasa’nın 15. maddesiyle değiştirilen birinci tümcesinin Anayasa’ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 17.4.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkanvekili
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
Mustafa YILDIRIM

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ